

Zemědělské hospodaření v oblastech opakovaného výskytu vlka

Milena Prokopová

AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les

---

7. 3. 2024, Přimda

VLK OBECNÝ

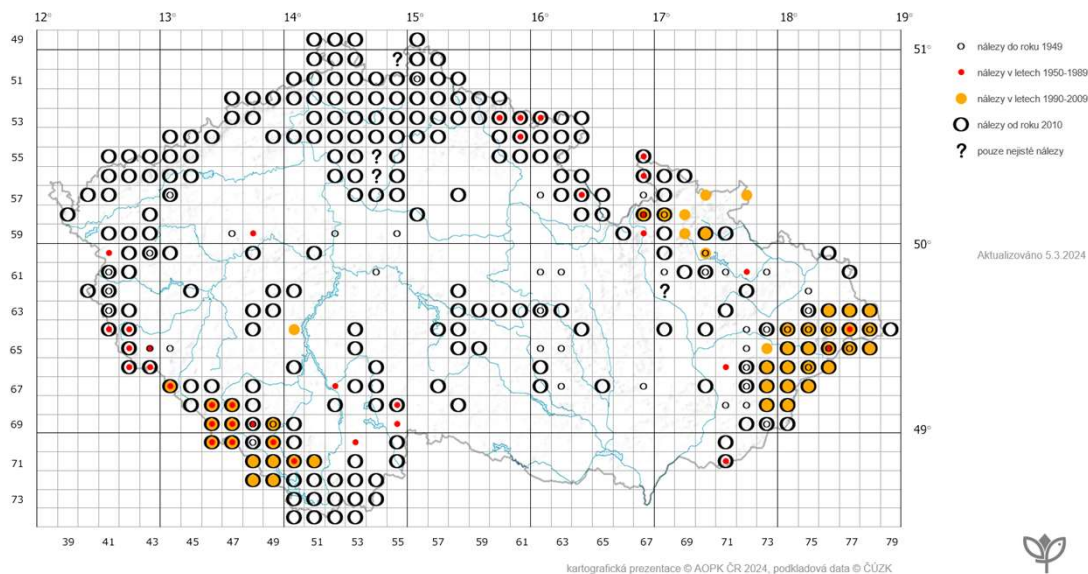
- v ČR dlouho jediná populace zasahující ze Slovenska na území Beskyd a Bílých Karpat
- 2014 – proniká z německé Lužice do oblasti Doks, později i jinde
- 2017 první záznamy v Českém lese
- 2021 první prokázané rozmnožování v Českém lese
- v současnosti 2 smečky a jedinci zasahující na naše území z bavorské strany hranice

VLK OBECNÝ

- záznamy o výskytu evidované v Nálezové databázi ochrany přírody

Výskyt druhu *Canis lupus* podle záznamů v ND OP

VLK OBECNÝ

- oblast opakovaného výskytu

35 km

© ČÚZK, © ÚHÚL 2004, AOPK ČR 2020

NÁSTROJE OCHRANY PŘÍRODY KE ZMÍRNĚNÍ NEGATIVNÍCH DOPADŮ VLKA NA PASTVU

- náhrady škod způsobených vlkem
- vytvoření standardu na ochranu hospodářských zvířat
- poskytování újmy za ztížené hospodaření v oblasti opakovaného výskytu vlka
- dotace na realizaci preventivních opatření na ochranu hospodářských zvířat před útoky vlka

Veškeré potřebné informace o poskytování náhrad a dotací, preventivních opatřeních apod. jsou uvedeny na stránkách www.navratvlku.cz.

NÁHRADY ŠKOD ZPŮSOBENÝCH VLKEM

JAK POSTUPOVAT

základní podmínky pro přiznání náhrady:

- **vymezená domestiková zvířata:** skot, kůň, osel a jejich kříženec, ovce, koza, prase, hrabavá drůbež, vodní drůbež a pes sloužící k hlídání vybraných domestikovaných zvířat
- **umístění v uzavřeném objektu nebo elektrickém ohradníku nebo pod přímým dohledem fyzické osoby nebo pasteveckého psa** (skot, kůň, osel a jejich kříženec, ovce, koza, prase)
- **v uzavřeném objektu** (hrabavá drůbež a vodní drůbež)

Nárok a způsob uplatnění náhrady upravuje zákon 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy.

NÁHRADY ŠKOD ZPŮSOBENÝCH VLKEM

JAK POSTUPOVAT

postup při zjištění škody:

- **uhynulá zvířata ponechat na místě nálezů** (zajistit proti mrchožroutům)
- **do 48 hodin od zjištění nahlásit orgánu ochrany přírody:**
  - na území CHKO – AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les
  - mimo území CHKO – příslušná obec s rozšířenou působností
  - CHKO a NP Šumava – Správa NP
  - víkendy a svátky – pohotovostní čísla – 739 569 603 (CHKO a NP Šumava – 731 530 472 (731 530 211))
- **přivolat veterinárního lékaře**
- **do 10 dnů doručit žádost příslušnému krajskému úřadu** (odboru životního prostředí)

NÁHRADY ŠKOD ZPŮSOBENÝCH VLKEM

JAK POSTUPOVAT

náležitosti žádosti o náhradu škody:

- identifikace vlastníka, číslo účtu
- popis a datum vzniklé škody a předmět škody
- pozemek, na kterém ke škodě došlo
- doklad o vlastnickém vztahu k hospodářským zvířatům
- odhadovanou výši škody (pro jednotlivá zvířata)
- potvrzení (protokol) veterinárního lékaře o příčině úhynu/zranění zvířete

*Aby chovatel nepřišel o dotaci za zaběhlý nebo jinak zmizelý kus domácího zvířete po prokazatelném útoku šelmy, je nutné hlásit tuto škodní událost na formuláři „Ohlášení vyšší moci výjimečných okolností“, který používá SZIF.
(zaběhlý kus se však dle zákona č. 115/2000 Sb. neproplácí).*

PRO CHOVATELE A OCHRANÁŘE JE LÉPE ŠKODÁM PŘEDCHÁZET

- účinná preventivní opatření mohou významně snížit škody způsobené vlkem na hospodářských zvířatech
- důležitá je ochrana hospodářských zvířat především v místech, kde ke škodám zatím nedošlo

*Standard péče o přírodu a krajinu E 02 006 (2023):
Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem*

ÚJMA ZA ZTÍŽENÉ HOSPODAŘENÍ V SOUVISLOSTI S VÝSKYTEM VLKA

základní východiska:

- nárok na náhradu vychází ze zákona o ochraně přírody a krajiny
- podmínky a způsob uplatnění náhrady upravuje vyhláška č. 432/2005 Sb.
- uplatňování a posuzování nároku u **chovu ovcí a koz se liší od chovu skotu**

ovce a kozy:

- ochranná opatření se uplatňují na celé stádo (dospělé kusy i mláďata)
- výpočet výše náhrady - na sazba na hektar pasené plochy

skot:

- ochranná opatření se uplatňují pouze na vysokobřezí matky a matky s čerstvě narozenými telaty
- výpočet výše náhrady - individuální výpočet výše vícenákladů s doložením účetních dokladů

ÚJMA ZA ZTÍŽENÉ HOSPODAŘENÍ V SOUVISLOSTI S VÝSKYTEM VLKA

podmínky pro uplatnění nároku:

- chov je zabezpečen proti útoku vlka podle Standardu
- pastva probíhala:
  - na pozemcích ZPF (orná půda, TTP, zahrady, sady)
  - s minimálním zatížením 0,2 VDJ
  - po dobu v součtu minimálně 30 dní v pastevní sezóně (1. 4. -31. 10.)
- pasená zvířata jsou řádně evidována
- žádost je včas **doručena** AOKP ČR, RP Správě CHKO Český les (za rok 2023 do 31. 3. 2024)

ÚJMA ZA ZTÍŽENÉ HOSPODAŘENÍ V SOUVISLOSTI S VÝSKYTEM VLKA

náležitosti žádosti pro ovce a kozy:

- vyplněný formulář žádosti (**webový formulář**)
- čestné prohlášení k vlastnickému vztahu k předmětným pozemkům
- seznam pozemků a výměru hektarů, na nichž nárok vznikl
- slovní popis využitých preventivních opatření
- prohlášení o pastvě
- výše požadované náhrady (nově navýšená sazba)
  - do 76 ha vzorec (**kalkulačka**)
  - nad 76 ha sazba 5 500 Kč/ha
  - náhrada škody se od výše újmy neodečítá

ÚJMA ZA ZTÍŽENÉ HOSPODAŘENÍ V SOUVISLOSTI S VÝSKYTEM VLKA

náležitosti žádosti pro skot:

- vyplněný formulář žádosti (**ke stažení**)
- čestné prohlášení k vlastnickému vztahu k předmětným pozemkům
- seznam pozemků a výměru hektarů, na nichž nárok vznikl
- slovní popis využitých preventivních opatření realizovaných **na ochranu vysokobřezích matek a matek s čerstvě narozenými telaty**
- prohlášení o pastvě
- výše požadované náhrady
  - individuální výpočet vícenákladů
  - účetní doklady k vynaloženým nákladům
  - náhrada škody se od výše újmy neodečítá

ÚJMA ZA ZTÍŽENÉ HOSPODAŘENÍ V SOUVISLOSTI S VÝSKYTEM VLKA

preventivní opatření na ochranu skotu – vysokobřezích matek a matek s novorozenými telaty (příklady):

- shánění a zahánění vysokobřezích matek před porodem do zařízení zabezpečených před útokem velkých šelem (**dle Standardu**).
- hlídání socializovanými pasteveckými psy
- hlídání 24 hodin denně pastevcem

uplatnitelné náklady (příklady):

- náklady na práci s nahnáním vysokobřezích matek do zabezpečených zařízení
- náklady na zavážení krmení a vody do zabezpečeného zařízení
- náklady na práci spojenou s údržbou funkčního zabezpečení bezpečného místa na telení (např. podžínání ohrady)
- náklady na chov socializovaných pasteveckých psů

ÚJMA ZA ZTÍŽENÉ HOSPODAŘENÍ V SOUVISLOSTI S VÝSKYTEM VLKA

V rámci újmy nelze nárokovat náklady na pořízení preventivních opatření (oplocení, košárů, pasteveckých psů apod.).

Tyto náklady jsou hrazeny z dotací Operačního programu Životní prostředí.

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

**DĚKUJEME
ZA POZORNOST**

